

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

ANCHOR IT**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Sprayliima asemointiin

Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty

1.2.2 Toimialakoodi

DE222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

2 Liima- ja sideaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite**

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Y-tunnus

Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

ANCHOR Lithkemko, 50 Industrial Loop North, Orange Park, FL 32073, USA

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****2.1.1****CAS-numero tai muu koodi****2.1.2****Aineosan nimi****2.1.3****Pitoisuus****2.1.4****Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta**

110-82-7

Sykloheksaani

25-35%

F; Xn; N R11-38-50/53-65-67

67-64-1

Asetoni

10-20%

F; Xi R11-36-66-67

68476-86-8

Maaöljykaasut, nesteytetyt, makeutetut

25-35%

F+; R12

2.1.7 Muut tiedot

-

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Erittäin helposti syttyvä. Ärsyttää ihoa. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Erittäin myrkyllistä vesiliölle, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. Tuote on herkästi syttyvä aerosoli; se voi syttyä avotulesta, kuumista metallipinnoista ja suojaamattomista sähkölaitteista.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan, mikäli hengitysvaikeuksia, huimausta tai pyörtymistä esiintyy työtiloissa, joissa on korkea höyrypitoisuus. Hengityksen salpaantuessa on annettava tekohengitystä ja vietävä potilas lääkäriin.

4.3 Iho

Likaantunut vaatetus poistetaan. Iho pestään vedellä ja saippualla. Ärsytyksen jatkuessa on otettava yhteys lääkäriin.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdotaan välittömästi puhtaalla vedellä 15 min ajan pitäen silmäluomia avoimina. Potilas toimitettava lääkäriin.

4.5 Nieleminen

EI SAA OKSENNUTTAA. Heti lääkäriin.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

Tuote on herkästi syttyvä; se voi syttyä avotulesta, kuumista metallipinnoista ja suojaamattomista sähkölaitteista.

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, vaahto, CO2 tai sammutusjauhe.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vettä ei saa käyttää.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

-

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Palomiesten on käytettävä itsekannettavaa paineilmahengityslaitetta ja suojavaatetusta.

5.5 Muita ohjeita

Tulipalon läheisyydessä olevia säiliöitä ja rakenteita on jäähdytettävä vesisuihkulla.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Pysyttävä tuulen yläpuolella ja poissa vuotoalueelta, mikäli ei käytössä ole sopivaa suojarustusta. Sytytyslähteet on poistettava. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja vuodon puhdistustyössä. Alue on tuuletettava hyvin. Höyryjä ei saa hengittää. Vältettävä silmä- ja ihoaltistusta.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesiin tai maaperään, vaan vuodot on imeytettävä sopivaan imeytysaineeseen. Viranomaisille on ilmoitettava, mikäli suurempi määrä tuotetta on päässyt ympäristöön.>>

6.3 Puhdistusohjeet

Imeytetään sopivaan huokoiseen aineeseen ja kootaan talteen. Jätteet hävitettävä kemikaalijätteenä viranomaisten hyväksymällä tavalla.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsitely

Tuotetta on käsiteltävä ja varastoitava herkästi syttyvänä aerosolina. Varottava staattista sähköä, kuumia metallipintoja, avotulta tai muita sytytyslähteitä. Käytettävä tarpeellisia suojaimeja. Tuotehöyryt voivat muodostaa ilman kanssa syttyviä seoksia. Tuotetta saa käyttää vain tiloissa, joissa on riittävä ilmanvaihto. Tuotetta käsiteltäessä ei saa syödä, juoda eikä tupakoida. Vältettävä höyryjen hengittämistä. Varottava tuotteen joutumista kosketuksiin silmien, ihon ja vaatetuksen kanssa.

Astiat säilytettävä tiiviisti suljettuina, silloin kun ne eivät ole käytössä. Astiat, myös tyhjä, voivat sisältää tuotejäännöksiä ja /tai höyryjä. Otettava huomioon kaikki varoimenpiteet, jotka on ilmoitettu käyttöturvallisuustiedotteessa. Tuotteen höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat kerääntyä alaviin paikkoihin.

7.2 Varastointi

Varastoidaan tiiviisti suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Pidettävä erillään sytytyslähteistä. Ei saa säilyttää tai käyttää yli 50 ° C:n lämpötiloissa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot**8.1.1 HTP-arvot**

CAS-numero	Aineosan nimi		
110-82-7	Sykloheksaani	300 ppm (8 h) 1100 mg/m ³ (8 h)	380 ppm (15 min) 1300 mg/m ³ (15 min)
67-64-1	Asetoni	500 ppm (8 h) 1200 mg/m ³ (8 h)	630 ppm (15 min) 1500 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Sykloheksaani: 300 ppm (OSHA, ACGIH), USA

Asetoni: 750 ppm (OSHA, ACGIH), USA

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Suosittelaa silmien huuhtelupisteen ja hätäsuihkun asentamista työtiloihin. Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Hengityssuojaimen käyttö riippuu höyrypitoisuuksista. Käytettävä hengityksensuojainta (suodatintyyppi A) tai raitisilmahengityslaitetta riippuen työilman epäpuhtauspitoisuuksista.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia suojakäsineitä (laminoitu muovi EVOH).

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä sopivia silmäsuojaimia.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote sisältää haihtuvia orgaanisia yhdisteitä, katso VOC-direktiivi 1999/13/EY ja VNa 435/2001.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Aerosoli. Liuottimen hajuiinen, väritön

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1	pH-arvo	Ei käytettävissä.
9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue	12.8 - 41.8 ° C
9.2.3	Leimahduspiste	< 0 ° C
9.2.4	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Tuote on herkästi syttyvä aerosoli.
9.2.5	Räjähdsominaisuudet	
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja	-
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja	-
9.2.7	Höyrynpaine	Ei käytettävissä.
9.2.8	Suhteellinen tiheys	-
9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	Liukenematon veteen
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)	-
9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanolivesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.2.12	Höyryntiheys	> 1 (ilma = 1)
9.2.13	Haihtumisnopeus	> 1 (Butyyliasetaatti =1)
9.3	Muut tiedot	
		Ei ole fotokemiallisesti reaktiivinen

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Tuote on suojattava kuumuudelta, kipinöiltä ja avoliekeiltä. Tuotetta ei saa käyttää eikä varastoida yli 50° C:n lämpötiloissa.

10.2 Vältettävät materiaalit

Voi reagoida vahvojen hapettimien, happojen ja emästen kanssa.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Tuotteen hajotessa muodostuu hiilen oksideja.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT**11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**

Voi ärsyttää silmiä ja hengitysteitä. Aiheuttaa kyynelvuotoa, punoitusta ja kirvelyä silmissä.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Pitkäaikainen liiallinen altistuminen asetonille on aiheuttanut koe-eläimille vaurioita munuaisiin ja silmiin.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Liika-altistuminen tuotteesta vapautuville höyryille voi ärsyttää hengitysteitä ja aiheuttaa päänsärkyä, huimausta ja pahoinvointia. Suuret pitoisuudet ovat huumaavia (aiheuttavat keskushermostovaikutuksia). Voi ärsyttää hengitysteitä. Pitkäaikainen tai toistuva ihokosketus saattaa kuivattaa ihoa ja aiheuttaa ihon ärsytystä. Liimaominaisuuksien takia tuote voi aiheuttaa silmiin suihkutettuna silmäluomien kiinniliimaantumista.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus**

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

Sykloheksaani on luokiteltu vesieliöille myrkylliseksi: Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Asetoni: $EC_{50} = 10$ mg/l, vesikirppu (myrkyllistä vesieliöille)

$LC_{50} = 2100$ mg/l, katkarapu (ei haitallista)

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Ei tietoja.

12.2 Liikkuvuus

Ei tietoja.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Tuotteesta ei ole tietoja.

Asetoni: BOD₂₈ > 60 %, TOD ; helposti biologisesti hajoava

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Ei tietoja.

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei tietoja.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Ei saa päästää maahan, vesistöihin eikä viemäriin.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Tuote on luokiteltu, joten jätteet on käsiteltävä ongelmajätteenä Tyhjennä aerosolipurkki täysin ennen hävittämistä. Aerosolipurkkeja ei saa puhkaista eikä polttaa tyhjänäkään. Tyhjän aerosolipurkin voi toimittaa aerosolipakkausten kierrätykseen.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1950
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	2
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	2.1
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	UN 1950 AEROSOLIT, palavat, 2.1
14.3.4	Muita tietoja	Luokituskoodi 5F. Rajoitettu määrä (LQ2): 1000 ml:n sisäpakkaus, koko kolli enintään 30 kg tai kutistekalvoalustalla 20 kg.
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	2
14.4.2	Oikea tekninen nimi	AEROSOLS, flammable
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	2
14.5.2	Oikea tekninen nimi	AEROSOLS, flammable

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET**15.1 Varoitusetiketin tietoja****15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**

F+ Erittäin helposti syttyvä

Xi Ärsyttävä

N Ympäristölle vaarallinen

15.1.3 R-lausekkeet

R12 Erittäin helposti syttyvää.

R38 Ärsyttää ihoa.

Kauppanimi: **ANCHOR IT**

Päiväys 13.03.2007

Edellinen päiväys 15.01.2004

6/6

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.

S24/25 Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.

S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

Painepakkaus. Ei saa säilyttää auringonpaisteessa eikä yli 50 °C lämpötilassa. Ei saa puhkaista eikä polttaa tyhjänäkään. Ei saa suihkuttaa avotuleen eikä hehkuvaan aineeseen. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Tryckbehållare. Får inte förvaras i solljus eller i temperatur över 50 °C. Får inte punkteras eller brännas ens tom. Får inte sprayas mot öppen eld eller glödande material. Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden. Förvaras oåtkomligt för barn.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet

R11 Helposti syttyvää.

R12 Erittäin helposti syttyvää.

R36 Ärsyttää silmiä.

R38 Ärsyttää ihoa.

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote (MSDS 29.06.1999).Edellinen tuotteen käyttöturvallisuustiedote.

Lewis,R.J.Sr.,Sax` s Dangerous Properties of Industrial Materials,8th Ed., 1992

STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 190/2002.

E. Nikunen & al: Environmental Properties of Chemicals, Ympäristöministeriö, 2000

STM asetus vaarallisten aineiden luettelosta, 624/2001

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Tiedote päivitetty valmistajan tiedotteen ja asetuksen 374/2002 mukaisesti. Lähes kaikkiin kohtiin on tehty muutoksia.